

WFOŚiGW w KATOWICACH

» **Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych powinny być w każdym mieście i gminie.**

Stara pralka do PSZOK-u

Raz na jakiś czas musimy posprzątać garaż czy piwnicę i wówczas stajemy przed problemem co zrobić ze starą lodówką, pralką czy częściami samochodowymi oraz pojemnikami z resztkami farb, przeterminowanymi środkami czystości czy przeterminowanymi lekami. Można poczekać na akcję zbiórki odpadów wielkogabarytowych i wystawiane na krótki okres kontenery, ale jeśli się nam spieszy to...

- Niestety, do tej pory w większości przypadków „normalnym” sposobem postępowania z tego typu odpadami było umieszczanie ich wraz z innymi odpadami komunalnymi. To rozwiązanie najprostsze ale zupełnie niewłaściwe. Po pierwsze w ten sposób znaczna ilość surowca wtórnego, m.in. metali, szkła i tworzywa sztucznego przepada bezpowrotnie. Po drugie w przypadku wyrzucanego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, który jest odpadem niebezpiecznym do środowiska trafiają znaczne ilości takich pierwiastków jak ołów, rtęć, kadm, chrom czy beryl. Pierwiastki te mogą przedostawać się do wód gruntowych, stanowiąc zagrożenie dla środowiska, a w konsekwencji dla zdrowia człowieka - powiedział nam Mariusz Wasik z Zespołu Ochrony Atmosfery i Powierzchni Ziemi.

Taka sama sytuacja ma się z wszelkiego rodzaju chemikaliami, których oddziaływanie na środowisko jest równie zabójcze.

PSZOK LUB GPZON

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminie jej obowiązkiem jest ustanowienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazanie miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Gmina ma obowiązek utworzyć lub zlecić podmiotowi utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych określanego skrótową nazwą - PSZOK.

- Innym spotykanym określeniem takiego punktu jest Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych oznaczany skrótem GPZON. Z badań przeprowadzonych przez ministerstwo Środowiska w 2012r., pod kątem dostosowania gmin do znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie wynika że prawie 50% gmin nie rozpoczęło prac z wiązanych z tworzeniem PSZOK - ów lub GPZON-ów. Istnieją jednak gminy, które takie miejsca już stworzyły bądź są na etapie ich realizacji - dodaje Mariusz Wasik.

W Rudzie Śląskiej działają dwa Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Jeden w Rudzie

przy ul. Kokotek 33, przeznaczony dla mieszkańców zamieszkujących tereny powyżej - na północ od autostrady A4, a drugi, w Halembie przy ul. Piotra Skargi 87, dla mieszkańców zamieszkujących teren poniżej - na południe od autostrady. Punkty te są zlokalizowane na terenie firm, które wygrały przetargi na zbiórkę odpadów z terenu miasta, czyli PUK oraz van Gansewinkel.

Na typowy PSZOK składa się zwykle kilka obiektów zlokalizowanych na terenie zamkniętym. W skład zabudowań wchodzi budynek i wiaty przeznaczone do bezpiecznego magazynowania przyjmowanych odpadów. Dla pewnych rodzajów odpadów możliwe jest gromadzenie ich w wyznaczonych miejscach np. niezadaszonych boksach.

Do odpadów jakie mogą być przyjmowane w PSZOK-u lub GPZON-ie należą m.in.:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- odpady zielone;
- odpady wielkogabarytowe;
- zużyte baterie i akumulatory;
- świetlówki;
- opony;
- odpady remontowe;
- popioły;
- odczynniki, farby, rozpuszczalniki, środki ochrony roślin, lakiery, przeterminowane leki
- opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin);
- oleje przepracowane itp.

do magazynowania w/w odpadów służą różnego rodzaju kontenery, pojemniki lub zbiorniki. do przechowywania odpadów szczególnie niebezpiecznych służą specjalne zamykane kontenery. Zasady funkcjonowania każdego PSZOK-u określa regulamin. Regulamin taki powinien zawierać m.in. informacje na temat:

- godzin funkcjonowania punktu,
- rodzajów przyjmowanych odpadów,
- wymaganych dokumentów, jakie powinna posiadać osoba dostarczająca odpady,
- stanu, w jakim powinny być dostarczane odpady,
- ewentualnych kosztów przyjmowania odpadów.

PSZOK-i czynne są od poniedziałku do piątku przez cały rok z wyjątkiem świąt. Możliwe jest też telefoniczne uzgodnienie terminu odbioru odpadów. Odpady od osób fizycznych przyjmowane są nieodpłatnie, natomiast dla przedsiębiorców zgodnie z obowiązującym cennikiem. Ilość przyjmowanych jednorazowo odpadów może być limitowana.

W gminach, gdzie już takie miejsca funkcjonują, nadaje się im zwykle bardziej swojskie nazwy typu „rupieciarnia” lub „Gratowisko”.

Tworzone aktualnie w kraju Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych nie są rozwiązaniem nowym. W krajach skandynawskich taki system zbiórki niewygodnych odpadów funkcjonuje już od wielu lat. W Szwecji odpowiedniki naszych PSZOK-ów lokalizowane są zwykle na obrzeżach dużych miast. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Katowicach współfinansuje tworzenie PSZOK-ów.

Koszt budowy typowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych waha się od 600.000

do 2.000.000 zł, a decydującym czynnikiem wpływającym na koszt inwestycji jest liczba rodzajów odpadów jakie planuje się przyjmować i zdolność ich czasowego magazynowania. Duże znacznie będzie miała tu też liczba mieszkańców gminy jaką ma taki punkt obsługiwać.

Obecnie możliwe jest pozyskanie dofinansowania w formie niskoprocentowanej pożyczki na pokrycie do 80% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Pożyczka ta na etapie spłaty może zostać w dużym stopniu umorzona (nawet do 40%). W 2013r. ze środków WFOŚiGW w Katowicach została m.in. dofinansowana budowa Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych w Jastrzębiu-Zdroju. Szczegóły na temat pożyczki pod adresem: www.wfosigw.katowice.pl.

Tekst powstał w oparciu o artykuł autorstwa Mariusza Wasika,

który ukazał się w gazecie „EkolInfo” nr 2/2013.

ZNOWELIZOWANA RUD